

Finančné minimum (budúceho) rodiča

Veríme, že prehľad informácií, ktorý práve držíte v rukách, vám pomôže zorientovať sa v jednotlivých dávkach a príspevkoch poskytovaných v súvislosti s narodením dieťaťa a rodičovstvom.

Pred narodením dieťaťa nezabudnite na:

✓ Zdravotné poistenie

Aby ste mali nárok na bezplatnú zdravotnú starostlivosť – na ošetrovanie, vyšetrenia a pôrod – potrebujete byť zdravotne poistená a mať kartičku poistenca.

✓ Vyhlásenie o otcovstve

Ak ste slobodná mamička (nie vydatá), budete potrebovať Súhlasné vyhlásenie o otcovstve, ktoré pred pôrodom obaja rodičia podpíšete na matrike v mieste bydliska.

✓ Návšteva gynekológa

Pravidelné návštevy gynekológa – raz za mesiac od 4. mesiaca tehotenstva – sú podmienkou na viacero dávok. Gynekológ vám vystaví tehotenský preukaz, ktorý slúži aj ako potvrdenie o vašich návštevách.

✓ Lekár pre dieťaťko

Pred pôrodom je dobré mať dohodnutého lekára – pediatra, ktorý sa o vaše dieťaťko bude starať. Doktora budete po pôrode nahlasovať v pôrodnici.

📍 Okrem termínov návštev poradne, výsledkov vyšetrení a odberu krvi, bude v tehotenskom preukaze zapísané ako bábätko rastie a vyvíja sa. V prípade potreby, napr. pri hospitalizácii, budú mať lekári záznam o tom ako tehotenstvo prebieha.

📍 Na Slovensku je slobodná voľba lekárov a teda máte právo vybrať si pre seba a dieťaťko lekára, pre ktorého sa rozhodnete. Ak má lekár veľa pacientov, môže vás odmietnuť. Avšak tzv. obvodný alebo spádový lekár, podľa vášho trvalého bydliska, vás aj vaše dieťaťko prijať musí.

👤 Doklady do pôrodnice

- Občiansky preukaz
- Tehotenský preukaz
- Kartičku poistenca
- Sobášny list
- Slobodná mamička: Zápisnicu o určení otcovstva k nenarodenému dieťaťu
- Rozvedená mamička: rozsudok o rozvoje manželstva s pečiatkou o nadobudnutí platnosti

✓ Materská dovolenka

V prípade narodenia bábätka môžete získať platené pracovné voľno, tzv. materskú dovolenku. Ak ste za posledné 2 roky pred pôrodom pracovali aspoň 270 dní, vzniká vám nárok na tzv. materské. Materské vypláca počas trvania materskej dovolenky Sociálna poisťovňa.

- Nárok na materskú dovolenku vám vzniká 6-8 týždňov pred termínom pôrodu. Ak by ste rodili skôr, už odo dňa pôrodu.
- Na materskej dovolenke môžete byť 34 týždňov. Ak ste osamelá žena 37 týždňov a pri narodení „viactorčiat“ až 43 týždňov.
- Počas celej doby na materskej dovolenke vám bude vyplácané materské.
- Na jedno dieťa poberá materské vždy iba jeden rodič.
- Výška materského je 75% z hrubej mzdy (napr. pri minimálnej mzde 646 € je materské 484,50 €*)

💡 Ak nemáte nárok na materskú, požiadajte Úrad práce sociálnych vecí a rodiny o vyplácanie rodičovského príspevku.

Materská dávka je náhradou príjmu pre tých, ktorí sa rozhodli starať o svoje dieťa.

💡 Materské vybavte u svojho zamestnávateľa. Doručte mu tlačivo k vybaveniu materského, ktoré vám vystaví gynekológ 6 až 8 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu.

💡 Popri materskej môžete pracovať, ale nie na pracovnú zmluvu, z ktorej vám bolo vypočítané materské!

✓ Rodný list

Rodný list dieťaťa sa vystavuje automaticky, ak bola podpísaná „Dohoda rodičov o mene a priezvisku dieťaťa.“ Dohodu môžete vypísať osobne počas tehotenstva, priamo v pôrodnici alebo elektronicky.

V prípade, že sa vám dieťaťko narodí doma, nahláste jeho narodenie, najneskôr do 3 dní na matrike.

💡 Rodný list zašle matrika „do vlastných rúk“ zväčša na 4. – 5. deň od narodenia dieťaťa na adresu trvalého pobytu matky. Rodný list si môžete prevziať aj osobne, na príslušnej matrike podľa miesta narodenia dieťaťa

✓ Užitočné kontakty

Sociálna poisťovňa – www.socpoist.sk
Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) – www.upsvr.gov.sk

✓ Prídavok na dieťa

Prídavok na dieťa je sociálna dávka, ktorou štát prispieva na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb, na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa. Prídavok sa vypláca mesačne, najdlhšie v prípade nezaopatreného dieťaťa, do dovŕšenia 25 rokov veku dieťaťa

60 €*

💡 O prídavok na dieťa je potrebné požiadať na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny. Požiadat' o príspevok je možné hneď po narodení dieťaťa a platí už od prvého mesiaca narodenia.

✓ Rodičovská dovolenka

Po uplynutí materskej dovolenky, začína plynúť rodičovská dovolenka a vypláca sa rodičovský príspevok. Rodičovský príspevok vypláca Úrad práce sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) do 3 rokov dieťaťa, v prípade nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa do jeho 6 rokov.

Ku vyplnenému tlačivu Žiadosť o rodičovský príspevok treba priložiť:

- občiansky preukaz;
- rodný list dieťaťa (fotokópia a originál);
- čestné prehlásenie a vyhlásenie o bydlisku;
- a potvrdenie od Sociálnej poisťovne:
 - **Ak prechádzate z materskej na rodičovskú** vyžiadajte si potvrdenie o nároku na materské na účely poskytovania rodičovského príspevku.
 - **Ak ste nemali nárok na materské,** vyžiadajte si potvrdenie, že nemáte nárok na materské. O vyplácanie rodičovského príspevku môžete požiadať odo dňa narodenia dieťaťa.

💡 **Rodičovský príspevok môže poberať matka alebo otec, prípadne iná osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti (ale vždy ho môže poberať iba jeden).**

412,60 €*

Ak ste poberali materskú.

301 €*

Ak ste nepooberali materskú.

Ak sa vám narodili viacorčatá máte nárok na vyšší rodičovský príspevok (+25% na každé ďalšie dieťa)

💡 **O rodičovský príspevok treba písomne požiadať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta vášho trvalého pobytu.**

✓ Príspevok pri narodení dieťaťa

💡 **Žiadosť o príspevok nie je potrebné podávať, dávka vám bude vyplatená automaticky. Údaje zadáva pôrodnica, v ktorej sa dieťaťko narodí.**

Aby vám vznikol nárok na príspevok musíte mať:

- trvalý pobyt v Slovenskej republike;
- zmluvu s detským lekárom;
- zdravotné poistenie;
- a v tehotenskom preukaze, ktorý odovzdáte v pôrodnici, potvrdené povinné návštevy gynekológa.

Nárok na príspevok pri narodení dieťaťa nevzniká, ak:

- nemáte pre bábätko zazmluvneného detského lekára;
- ste súhlasili s osvojením dieťaťa;
- dieťa bolo zverené do náhradnej starostlivosti;
- ste od 4. mesiaca tehotenstva do pôrodu nechodili na pravidelné prehliadky ku gynekológovi;
- po pôrode opustíte nemocnicu bez prepustenia lekárom.

Jednorazová dávka na pokrytie výdavkov spojených so zabezpečením potrieb novorodenca.

829,86 €*

Dieťa z 1. až 3. pôrodu.

151,37 €*

Dieťa zo 4. a ďalších pôrodov.

✓ Príspevok pre prváčikov

Jednorazový pre rodičov prváčika po nástupe dieťaťa do prvého ročníka základnej školy. Vypláca sa automaticky, nie je potrebné podávať osobitnú žiadosť.

Aj niektoré samosprávy (obce, mestské časti) poskytujú rodičom prváčikov príspevok na začiatku školského roka. Obce majú spravidla svoje vlastné predpisy. Zistite si, aké sú podmienky pre tento príspevok v mieste vášho trvalého bydliska.

110 €*

✓ Daňový bonus na vyživované dieťa

Daňový bonus na vyživované dieťa si môže uplatniť zamestnanec alebo živnostník na každé vyživované dieťa, ktoré sa považuje za nezaopatrené dieťa. Nárok na daňový bonus vzniká mesiacom narodenia dieťaťa. Zamestnanec si daňový bonus uplatňuje u svojho zamestnávateľa v mesačnom intervale v mesačnej mzde, môže aj 1-krát ročne v ročnom zúčtovaní.

140 €*

Na dieťa vo veku do 18 rokov.

50 €*

Na dieťa vo veku od 18 rokov.

Vypláca sa automaticky rodičovi, ktorý poberá prídavok na dieťa spolu s prídavkom v mesiaci október.

💡 **Pre splnenie podmienky nároku na daňový bonus je potrebná určitá výška dosiahnutých príjmov. To, či máte nárok na daňový bonus – teda, či je váš zárobok dostatočný, vám určite zodpovie váš zamestnávateľ.**

✓ Príplatok k prídavku na dieťa

💡 **O príplatok k prídavku je potrebné požiadať písomne na osobitom tlačive na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny.**

Príplatok k prídavku na dieťa je sociálna dávka, ktorou štát pripláca k prídavku na dieťa na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa, na ktoré nemožno uplatniť daňový bonus. Príplatok k prídavku na dieťa sa vypláca mesačne spoločne s prídavkom na dieťa.

30 €*

Nárok na príplatok k prídavku na dieťa má ten, kto poberá:

- starobný dôchodok,
- predčasný starobný dôchodok,
- invalidný dôchodok.

Osoba, ktorá:

- je nezamestnaná,
- nemá priznaný daňový bonus na dieťa.

Informácie môžu podliehať zmenám, s ohľadom na vašu individuálnu situáciu, čo sa týka výšky súm, ale i spôsobu podávania žiadostí. Odporúčame vám si ich platnosť overiť na webovej stránke alebo osobne na príslušnom úrade. Vydanie materiálu „Finančné minimum (budúceho) rodiča“ je financované z Grantových programov Nadácie NBS (www.nadacianbs.sk).

NADÁCIA
NÁRODNEJ
BANKY
SLOVENSKA

acec Association for
Culture
Education
Communication

Asociácia pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu (ACEC),
Hurbanovo nám. 5, Bratislava
www.acec.sk www.misia1000.sk

*Platné k 1. januáru 2023